7/2892 -3-
249

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdürlüğü

SAYI : SPGM/2300- 619-625
KONU: Yazılı soru önergesi

[redacted]
ÇOK ACELE/SÜRÜ[illegible]

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 20.11.2000 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2892-7327/18476 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Nazlı Ilıcak'ın ilgide kayıtlı yazılarına konu soru önergelerinin yanıtları ilişikte takdim edilmiştir.

Saygılarımla sunarım.

İsmail CEM
Vekil

EKLER:
EK-1 Soru Önergesi Yanıtı (2 nüsha)

7/2892 -4-

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN NAZLI ILICAK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR:

Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan Yolsuzlukla İlgili Ceza Hukuku Sözleşmesi (Criminal Law Convention on Corruption) 27 Ocak 1999 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Taraf devletlerin yolsuzlukla mücadele kapasitelerini artırmak için kurumlarının bu alanda öngörüleri yerine getirip getirmediğini takip etmeyi hedefleyen "Yolsuzluğa Karşı Olan Devletler Grubu (GREKO)" oluşturulmuştur.

SORU 1: Söz konusu sözleşmeyle belirlenen hususlar hükümet tarafından benimsenmekte midir?

SORU 2: Söz konusu sözleşme Türkiye tarafından imzalanmış mıdır?

SORU 3: Söz konusu sözleşme TBMM'nin gündemine onay için getirilecek midir?

SORU 4: Getirilecekse, TBMM gündemine ne zaman getirilecektir?

YANIT:

Avrupa Konseyi (AK) "Yolsuzluğa Dair Ceza Hukuku Sözleşmesi" (Criminal Law Convention on Corruption) 27 Ocak 1999 tarihinde imzaya açılmıştır. Yürürlüğe girmesi için 14 ülke tarafından onaylanması gerekmektedir. 27 Kasım 2000 itibariyle, Hırvatistan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Macaristan, Slovakya, Slovenya ve Makedonya olmak üzere sadece 7 ülke onay işlemlerini tamamladığı cihetle, sözleşme henüz yürürlüğe girmemiştir.

Sözleşmeyi imzalayan, ancak, bugüne kadar onay işlemlerini tamamlamamış olan belli başlı ülkeler ise şunlardır: Arnavutluk, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Estonya, Finlandiya, Fransa, Gürcistan, Almanya Federal Cumhuriyeti, Yunanistan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Moldova, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Rusya Federasyonu, İsveç, Ukrayna, İngiltere. AK dışından da Amerika Birleşik Devletleri ve Bosna-Hersek Sözleşme'yi imzalamış, ancak henüz onaylamamışlardır.

"Yolsuzluğa Dair Ceza Hukuku Sözleşmesi"nin 24 üncü maddesi, Sözleşme'nin Akit Taraflarca uygulanmasının, "Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu" (GRECO) tarafından denetlenmesini öngörmektedir. Kısaca "GRECO" olarak isimlendiren bu düzenleme, 4 Mayıs 1998 tarihinde yapılan 102. AK Bakanlar Komitesi toplantısında alınan (98)7 sayılı kararla bir "kısmi genişletilmiş anlaşma" şeklinde öngörülmüş olup, 1 Mayıs 1999 tarihinde faaliyet göstermeye başlamıştır. GRECO'ya Belçika, Bulgaristan, GKRY, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Gürcistan, Almanya Federal Cumhuriyeti, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İrlanda, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Polonya, Romanya, Slovakya, Slovenya,

İspanya, İsveç, Makedonya ve İngiltere, Avrupa Konseyi dışından ise Bosna-Hersek ile Amerika Birleşik Devletleri "üye" olmuşlardır.

Türkiye, "Yolsuzluğa Dair Ceza Hukuku Sözleşme"sinin hazırlıklarına başından itibaren katılan ülkeler arasındadır. Anılan sözleşmeyle belirlenen hususlara Avrupa Konseyi'ndeki çalışmalara iştirak eden uzmanlarımızın da katkıları bulunmaktadır.

Hükümetimiz bu Sözleşme'nin savunduğu ilke ve öngördüğü hükümleri benimsemiştir. Nitekim, üyesi olduğu, Avrupa Konseyi Yolsuzlukla Çok Yönlü Mücadele Grubu'nun (GMC) etkinlikleri çerçevesinde Rüşvetle Mücadelede Uzman Servisler 5. Konferansı, Adalet Bakanlığımızın önerisi üzerine 15-17 Kasım 2000 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenmiştir.

Sözleşme, esas itibariyle, rüşvet ve yolsuzlukla etkin ve kapsamlı bir mücadele amacıyla ve Akit Taraflar arasında bu mücadele çerçevesinde etkili bir işbirliğinin yapılması için ceza hukukunun genel ilkeleri çerçevesinde alınması gerekli önlemleri saptamaktadır.

Sözleşme'nin onay aşamasından önce ulusal mevzuatımızda bazı değişiklikler yapılması gerekebilecektir. Özellikle, yabancı kamu görevlilerine rüşvet, özel sektörde rüşvet, uluslararası kuruluş memurlarına rüşvet, tüzel kişilerin cezai sorumluluğu gibi sözleşmenin muhtelif maddelerinde işlenen hususlara ilişkin çeşitli yasalarımızda yapılacak değişiklikler, Sözleşme'yle öngörülen düzenlemelerin iç hukukumuza uyumunu sağlayacaktır.

Sözleşme'nin iç hukukumuza aktarımı onay aşamasından sonra mümkün olacaktır. Ancak, iç hukukumuzda yapılması beklenen değişiklikler gerçekleştirilene kadar, "Yolsuzluğa Dair Ceza Hukuku Sözleşme"nin ülkemiz tarafından da imzalanmasının, rüşvet ve yolsuzlukla mücadelede kararlılığımızı gösterecek önemli ve gerekli bir adım teşkil edeceği değerlendirilmektedir.

İmza işlemleri için Bakanlığımızın eşgüdümünde başlatılan çalışmalar sonuçlanmak üzeredir. Bakanlığımız, bu konuda , Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu ve Rekabet kurulu ile iletişim içindedir.

Sözleşme, imza işlemlerinin ve yukarıda değinilen uyum çalışmalarının tamamlanmasının ardından, onay işlemlerine ilişkin yasal süreç başlatılacaktır.